

University of London

EXAMINATION FOR INTERNAL STUDENTS

For The Following Qualification:--

B.A.

Scand. Studs. SC2111: Intermediate Danish

COURSE CODE : SCAN2111

UNIT VALUE : 1.00

DATE : 09-MAY-05

TIME : 14.30

TIME ALLOWED : 3 Hours

Answer ALL questions.

A. (40%) Read the following passage carefully and answer questions 1-3 below in your Answer Book.

5

Danskernes moral i skred

Words:

Hæleri: Buying stolen goods.

10 Medborgerdyder: Fellow citizen merits.

Lovlydighed: Respect for the law.

På en lang række områder er danskernes moral i forhold til landets love i skred.

15 F.eks. synes langt flere i dag end for 20 år siden, at det er o.k. at snyde for billetten i bussen, beholde fundne penge, snyde forsikringsselskaber og købe hælervarer.

På den ene side synes vi, det er forkert at overtræde landets love, og vi vil ikke acceptere overtrædelser af straffeloven som f.eks. vold og tyveri. På den anden side er der en hel del af os, der har et fleksibelt forhold til mindre lovbrud, og som faktisk har gjort noget ulovligt.

20 Især har unge mænd under 30 år tilsyneladende svært ved at kende forskel på dit og mit. Faktisk har omkring 50 pct. af mænd i denne aldersgruppe begået butikstyveri, cykeltyveri og hæleri.

25 Det er nogle af resultaterne i den store, to år gamle undersøgelse "Lovene og mig – danskernes forhold til landets love", udarbejdet af Rockwool Fondens Forskningsenhed. Forskerne interviewede 3000 ganske almindelige, lovlydige danskere om deres retsbevidsthed og forhold til landets love.

Det var professor i politisk sociologi, Jørgen Goul Andersen, Ålborg Universitet, der stod i spidsen for undersøgelsen.

30

Ideen bag undersøgelsen var at finde ud af, om det er rigtigt, at kølig egoistisk beregning har bredt sig blandt danskere på bekostning af gamle medborgerdyder som ærlighed og lovlydighed.

Udgangspunktet var også, at hvis borgernes moral ikke er med, hjælper kontrol og
35 sanktioner på lovgivningsområdet ikke meget.

Undersøgelsen viser, at det især er, når det gælder de mindre lovbrud, at danskerne
gradbøjer moralen mere end for 20 år siden.

Jørgen Goul Andersen peger på, at det største skred i moralen er sket inden for
"den private moral". F.eks. mener 48 pct., dvs. mindre end halvdelen af de spurgte, at
40 det er forkert og forkasteligt at beholde penge, man finder. I 1981 var det tilsvarende
tal hele 75pct.

Der er dog også nogle modsatrettede tendenser i undersøgelsen. F.eks. er det nu især
blandt de unge fuldstændig uacceptabelt at køre bil i beruset tilstand – og langt mindre
45 acceptabelt i denne aldersgruppe end blandt de ældre danskere.

Men overordnet set er det især hos de unge, moralen skrider. Og det er meget
naturligt, mener Jørgen Goul Andersen. Unge har til alle tider haft holdninger og
meninger i opposition til "de voksne". Undersøgelsen viser da også, at jo ældre folk
bliver, jo mere lovlydige bliver de generelt, både i ord og handlinger.

50 Undersøgelsen opererede på forhånd med to mulige forklaringer: *Enten* at skredet i
moralen skyldes, at danskerne i højere grad end tidligere ikke opererer med faste
normer, at man foretrækker at tage stilling fra "sag til sag" og ikke vil have presset
faste normer ned over hovedet, *eller* at der foregår et moralsk forfald – at danskerne
55 ganske enkelt er blevet mere umoralske. Meget tyder på, at der er tale om en blanding
af de to forklaringer, mener Jørgen Goul Andersen. Hvorfor præcis, der er sket et
skred i moralen, er vanskeligt at sige. Der er ikke noget i undersøgelsen, der tyder på,
at uddannelse eller religion spiller en nævneværdig rolle, men der er en tendens til, at
det især er danskere, der føler sig økonomisk pressede, der gradbøjer moralen. Og
60 faktiske lovbrud begås ofte af økonomisk trængte personer.

Politikere skal også undgå at vedtage love, som befolkningen synes er urimelige.
En overdreven offentlig regulering kan føre til lovbrud, mener Jørgen Goul Andersen.
Jørgen Goul Andersen mener desuden, at danskernes holdning til normerne, når det
gælder landets love, ikke er blevet holdt vedlige:

65 - Barnet røg ud med badevandet, da vi smed de gamle normer ud, så der var mange
moralske mekanismer, der havde svært ved at overleve. Omvendt mener han, at der er
nye moralbegreber på vej, der er funderet anderledes end tidligere. Danskernes moral

går nok i retning af en mere reflektiv moral i forhold til landets love, altså en moral, hvor man ikke automatisk følger normer, men tager stilling fra gang til gang.

70

Jørgen Goul Andersen så gerne, at man i familien og i folkeskolen mellem børn og voksne – og voksne imellem – diskuterede eller talte om, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert.

75 Erfaringerne viser, at sanktioner og forbud kun hjælper, hvis borgernes moral er med.

- Staten kan gøre meget, men der, hvor det er mest naturligt at gøre noget, er blandt borgerne selv – ved at snakke om det og tage stilling. I dag tager man stilling ved at snakke.

80 Jørgen Goul Andersen vil dog ikke være med til at male fanden på væggen, når det gælder danskernes moral.

Han tror ikke, at det nødvendigvis er skidt, at man ønsker selv at tage stilling til, hvad der rigtigt og forkert.

- Fri mig for et samfund, hvis love og regler ikke bliver overtrådt, siger Jørgen

85 Goul Andersen.

På den anden side mener han, at nogle af tallene for antallet af tyverier begået af folk under 40 år er ret betænkelige.

1. Write a summary of the text in English (ca. 300 words).

2. Give brief answers in Danish to the following questions (a)-(c):

(a) Hvor moralsk forkert synes du, det er, at beholde penge man finder?

(b) Hvorfor tror du, unge mennesker har meninger i opposition til voksne?

(c) Hvad kan få folk til at gøre noget ulovligt?

3. Vocabulary.

Explain in Danish the following words and expressions (underlined in the text):

- (a) skred (line 13)
- (b) at overtræde (line 16)
- (c) tilsyneladende (line 20)
- (d) begået (line 21)
- (e) stod i spidsen for (line 29)
- (f) overordnet set (line 46)
- (g) at tage stilling (line 53)
- (h) foregår (line 54)
- (i) forbud (line 75)
- (j) betænkelige (line 87)

B. (20%) Answer questions 1-4 below in your Answer Book:

1. Write the correct form of the verb in (a)-(e) below:

- (a) at sidde Sidste uge (.....) jeg ude og læste hver dag.
- (b) at kunne Jeg har aldrig (.....) lide mælkechokolade.
- (c) at tage Det (.....) ham over en time at komme på arbejde i dag.
- (d) at hjælpe (.....) lige din mor med at gøre rent.
- (e) at ryge Hvor mange cigaretter (.....) du til festen i går aftes?

2. Write the correct form of the noun in (a)-(e) below:

- (a) en løber Der er mange gode kenyanske (.....).
- (b) et glas Vil du stille (.....) ind på bordene?
- (c) en fod Eleverne havde ondt i (.....) af at stå op hele dagen.
- (d) en mor De fleste (.....) bruger mere tid på deres børn end fædrene.
- (e) en direktør Firmaet har to (.....).

3. Write the correct preposition in (a)-(e) below:

- (a) Hun syede kjolen (.....) tre timer.
- (b) Hun ventede længe, men (.....) to timer gik hun.
- (c) De skal til Danmark (.....) næste år.
- (d) Mange mennesker spiser for meget (.....) julen.
- (e) Han kommer aldrig (.....) tiden.

4. Write either 'være' or 'have' in a correct form in the sentences (a)-(e) below:

- (a) De (.....) begyndt at spille kort, da jeg kom.
- (b) Hun (.....) løbet over 10 kilometer i dag.
- (c) De (.....) alle sammen gået ind i stuen.
- (d) Jeg frygtede, at mange træer (.....) væltet i stormen.
- (e) Stine (.....) vendt tilbage fra USA.

C. (40%) Write an essay in Danish on ONE of the following topics:

1. Fortæl om, hvor du gerne vil bo og hvorfor.
2. Hvorfor tager så mange unge stoffer?
3. Hvorfor studerer du?
4. Arbejd for at leve eller lev for at arbejde.
5. Er moderne mænd forfængelige?